

Хто у всесвіті найкращий твір – не ми?

В очах у розуму зіниця й зір – не ми?

Це коло всесвіту скидається на перстень,

А камінь, що горить ясніш од зір – це ми.

Омар Хайям.

Журнал Куликівської ЗОШ І-ІІІ ст.

*Ура! У козаків
канікули! Слава
Україні!*

МИ

#15

Сергій Савицький (7-А клас) у ролі Остапа
в інсценізації за повістю М. В. Гоголя
«Тарас Бульба» стор.3

**Усім, хто вірить у те, що, попри всі біди, не-
гаразди, кризи, в світі все одно перемагає
Весна, Поезія та Любов, МИ даруємо ря-
дки, які зігрівають душу й серце...**

*Обравши поетичне ремесло,
зо дня у день безсилістю караюсь.
Чи є слова, які вбивають зло?
Чи є слова, якими гоять рани?
Слова конкретні, наче хліб і кров.
Слова відчутні, мов людська долоня.
Слова, що в них, як у жіночій лоні,
в реальну плоть вбирається добро.
Вже так мені судилось .Стільки літ
сповняю я цю кару, цю відряду –
шукать слова, не слів красивих ради,
але заради щастя на землі.
І я іду, бо хтось на поміч звав.
І я расту в екстазах і скорботах.
І, дзвінко закликаючи слова,
благословляю я свою роботу!*

Ірина Жиленко

**Є такі слова, «якими гоять рани». Це, насамперед, поетичні слова.
Наприклад, ось такі:**

*Зацелована, околдована,
С ветром в поле когда-то обвенчана,
Вся ты словно в оковы закована,
Драгоценная моя женщина!*

*Не веселая, не печальная,
Словно с темного неба сошедшая,
Ты и песнь моя обручальная,
И звезда моя сумасшедшая.*

*Я склонюсь над твоими коленями,
Обниму их с неистовой силою.
И слезами, и стихотворениями
Обниму тебя, горькую, милую.*

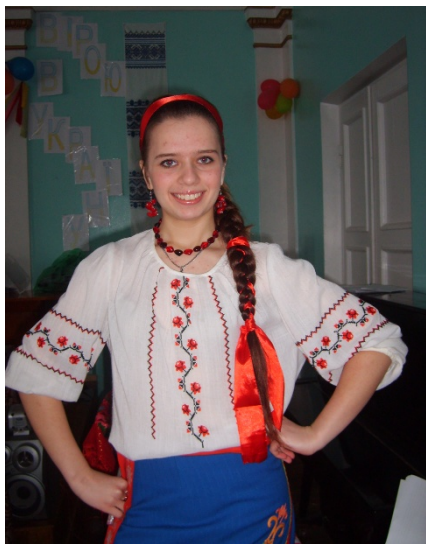
*Отвори мне лицо полуночное,
Дай войти в эти очи тяжелые,
В эти черные брови восточные,
В эти руки твои полуголые.*

*Что прибавится – не убавится,
Что не забудется – позабудется...
Отчего же ты плачешь, красавица?
Или это мне только чудится?*

Н. Заболоцкий

**А як сприймає поезію сьогоднішнє молоде прагматичне покоління? Відповідь
на це питання ви знайдете на стор.18**

ВІТАЄМО РЕДАКТОРА !

“**МИ**” щиро вітаємо нашого редактора **ЮЛІЮ БІЛАНОВСЬКУ** з перемогою в обласному конкурсі “**ТАЛАНТИ БАГАТОДІТНОЇ РОДИНИ**”. Юля перемогла в номінації авторського читання віршів, які вона пише з семи років. Журі було в захопленні. А нагородою Юлії буде поїздка до табору “Артек”.

ЗНАЙ НАШИХ ! ТАК ТРИМАТИ !

(Статтю Юлії Білановської про Гоголівське свято читайте на стор. 11)

15-й номер журналу робили

учні 5-11 класів – члени студії
журналістів-аматорів під керівництвом
учителів:

Л. А. Грінченко,
Г. В. Карпенко,
Н. С. Мудрицької

Дизайн титуль-
ної сторінки **А.Гнилуша, 8-Б кл.**
Комп'ютерний
набір: **учні 7-11 класів**

Верстка,
дизайн **О. С. Зеленський,
Н. В. Литвякова.**

Фоторепортажі **С.А.Чава
О.П.Андрушко**
Редактор **Юлія Білановська,
8-Б клас**

У номері

Вітаємо редактора.	1
До 200- річчя М.В. Гоголя.	2
Шевченківське свято.	12
Там, де пишеться історія України	16
Літературні сторінки.	18
Удосконалюємо нашу мову.	23
Роздуми випускників.	24
День Святого Валентина.	29
Психолог радить.	28 32
Барвники на сніданок, а на десерт – інфаркт.	30
Гумор.”Мовні перлини” та курийози.	Фор- зац
Фанатам “Ранеток”.	Фор- зац
Фоторепортажі	4 14 31

Будьте живі, а не мертві душі!

«И до какой ничтожности, мелочности, гадости мог снизойти человек! мог так измениться! И похоже это на правду? Все похоже на правду, все может стать с человеком...»

М.В. Гоголь, «Мертві душі»

Пристрасний борець за чистоту людських душ М.В. Гоголь усією своєю творчістю попереджав, що душа людини може вмерти раніше, ніж наступить фізична смерть. І тоді людина перетвориться на Собакевича або на Коробочку, або, не дай Бог, на Плюшкіна! Щоб цього не сталося, треба постійно збагачувати свій духовний світ.

Не позволяй душе лениться!..

...Душа обязана трудиться

И день и ночь, и день и ночь!

М. Заболоцкий

Неймовірно важко сьогодні в умовах морального зuboжіння й «тотального спустошення душі» робити щось задля того, щоб це «спустошення» хоча б призупинити. Іноді здається, що ця колосальна проблема взагалі нікого не турбує. Для підтвердження цих припущень досить просто ввімкнути телевізор і побачити, чим забувають голови молодого покоління. Додайте до цього ще відсутність доступу до театрів, музеїв, худо-

жніх виставок... Єдина можливість порятувати дитячі душі – це залучення їх до скарбів світової літератури як української, так і зарубіжної. Але самих лише уроків літератури для розв'язання цієї надзвичайно складної проблеми замало. Щоденна кропітка робота у творчих гуртках, у літературних студіях, факультативах, проведення літературно-мистецьких свят, тижнів, екскурсій – це нагальна життєва необхідність. Це все потрібно нашим дітям, як вода і повітря.

Саме таку мету – духовно збагатити дітей, розвинути таланти, спонукати до творчості – ставили вчителі зарубіжної літератури нашої школи, коли готували та проводили літературно-мистецьке свято, присвячене 200-річчю від дня народження М.В. Гоголя. Увесь тиждень, і навіть більше (діти готувалися до цього свята, починаючи з грудня минулого року), у школі панував дух Гоголя, «безсмертного нашого Гоголя», як сказав Т.Г. Шевченко.

Відповідно до Указу Президента України Віктора Ющенка, підписаного 2006 року, передбачалися заходи для гідного вшанування одного з найвідоміших українців у світі. І можна вважати, що в нашій школі дійсно гідно вшанували всесвітньо-відомого генія М.В. Гоголя. Сотні дітей узяти участь у підготовці та проведенні свята. Скільки талантів було відкрито! Готуючись до різноманітних заходів на честь Гоголя, ми, дорослі, пересвідчилися в котрий раз, що наші діти, майбутнє України, такі обдаровані й талановиті! І якби не ось такі свята, то ці таланти ніхто б так і не побачив.

Слава й честь учителям, які, не шкодуючи сил, здоров'я, часу, тижнями й місяцями, днями й вечорами працювали з дітьми й задля дітей! Не заради нагород, звань і подяк, а лише за покликом свого вчительського серця, яке справжні подвигники по крихті з року в рік віддають своїм учням, пам'ятаючи слова великого Генія М.В. Гоголя: *«Забирайте же з собою в путь, виходя из мягких юношеских лет в суровое ожесточающее мужество, забирайте с собою все человеческие движения, не оставляйте их на дороге, не подымете потом!»*

«Як вогонь безсмертний у віках не згас, Так козацька слава у серцях у нас!»

Цей турнір, який був підготовлений як справжнє свято, семикласники присвятили знаменитій книзі М.В.Гоголя «Тарас Бульба». Учні натхненно говорили про талановитого автора, який зміг так розповісти про запорозьких козаків, що й сьогодні, читаючи цю книгу, проймаєшся гордістю за героїчний український народ. «Тарас Бульба» став справжнім пам'ятником славним запорозьким лицарям. Один за одним оживали уривки з твору. Діти інсценізували епізоди з повісті. Майстерно зіграли свої ролі **Павло Бугай** (Тарас Бульба), **Назарій Коновалов** (Андрій), **Сергій Савицький** (Остап) у сцені зустрічі Тараса зі своїми синами.

Усіх зворушила ще одна сцена зустрічі: Андрій приходить у польське місто Дубно, рятує полячку від голоду, а сам гине як козак, стає зарядником. **Максим Сапсай** (Андрій) та **Альона Мулач** (панночка) по-своєму широко зуміли передати й трагізм того, що сталося з Андрієм, і біль від того, що Україна

Якщо сьогодні ми, вихователі й наставники, не виплекаємо багатой, щедрої, чуйної душі в наших дітях, то завтра вже нікому буде це зробити.

Хтось мудрий сказав, що ХХІ ст. буде або гуманітарним, або його зовсім не буде. Отже, послухайте Гоголя. Він закликав: будьте живі, а не мертві душі. А чи всі його почули?..

P.S. А тепер про веселіше. Хочеться висловити подяку всім причетним до підготовки та проведення гоголівського свята. Особливо сподобалося й зворушило ставлення дітей до важкої організаційної та творчої роботи. Діти малювали ілюстрації до творів М.В.Гоголя, робили просто вражаючі стінні газети, неабиякий хист проявили, створюючи комп'ютерні презентації про життя та творчість письменника, писали реферати, інсценізували уривки з його творів. І все робили, принаймні нам так здалося, із великою любов'ю й бажанням.

Кульмінацією відзначення 200-річчя Гоголя став літературний турнір, який красномовно й гордо називався:

втратила такого славного козака!

Оживали на сцені й інші знамениті уривки з «Тараса Бульби». Високо журі оцінило діалоги, які відтворили **Максим Колоша** та **Роман Момот**, **Вадим Мовчан** та **Сергій Гломозда**. А як піднесено й урочисто звучили голоси ведучих свята: **Дарини Баити**, **Владислава Моргацького** та **Каті Янголь**! Створював романтичний настрій **Віталій Моргацький**, який грав на бандурі, і під звуки чарівного інструменту ніби оживала історія нашого народу.

Ну а потім був сам турнір. Зійшлися в двобой 7-А та 7-Б класи. Своїми гарними знаннями історії Запорозької Січі та змісту повісті Гоголя семикласники довели, що є ще порох у порохівницях і що марно були зусилля Гоголя. Хочеться вірити, що правнуки вільного козацтва, нащадки запорожців, як і їхні прадіди, будуть любити свою землю й боронити її честь і свободу.

Матеріали підготувала вчитель зарубіжної літератури **Л.А.Грінченко**

ДО 200-РІЧЧЯ М.В.ГОГОЛЯ

*Круточола наша доля,
Не вода в ній – кров тече.
Козаку найперше – воля,
Козаку найперше – честь!*

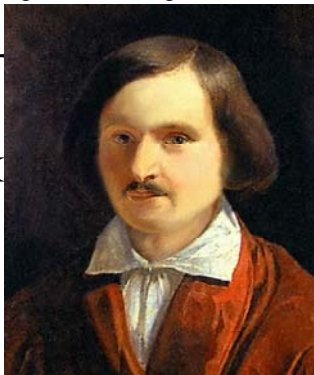

*Чорний вус, брова чорнява,
Не судомив руку страх.
І дзвеніла наша слава
На розгонистих вітрах!*

Чи це не безсмертя Генія?

Усвідомлення своєї приналежності до нації не виникає з нічого. Воно формується по крихті від самого народження протягом всього нашого життя.

Зрозуміти, що твоє коріння сягає глибин славетної історії, допомагає нам сама доля. Українця визначає самотність. Ця самотність – навколо нас: в історії та культурі, в мистецтві й літературі. Одним із найяскравіших представників української самотності є Микола Гоголь. Його дала світу щедра на таланти українська земля. І митець завжди гордився, що він українець. Микола Васильович прославив Україну, оспівав її. І то не страшно, що російською мовою.

Доля посміхнулася Україні, подарувавши їй гідного сина. Його ім'я огорнене серпанком таємниць. Народився майбутній письменник 1 квітня 1809 року в селі Великі Сорочинці Полтавської губернії. Дійсно, усе його життя та спадщина – суцільна загадка. То ж варто разом поринути в «цілий світ», великий і різнобарвний; спробувати «відчути його багатогранність і красу». Лишилося небагато портретів письменника, написаних за його життя. Один із них – роботи російського живописця Олександра Іванова, який вийшов з – під пензля художника в 1841 році. На ньому досить точно відтворені риси обличчя митця. Трохи замріяні та водночас проникливі очі, легка посмішка на устах, доброзичливість, що відчувалася в усій його постаті, у кожному русі. Це земний Гоголь – такий, яким його запам'ятали друзі, сучасники.

Однак Іванову належить ще один

портрет Гоголя – духовний портрет митця, що відтворює складність внутрішнього життя письменника. Це картина «Явлення Христа народу», на якій зображені Гоголь і сам автор.

Микола Гоголь – видатний письменник, чия творчість складає славу й гордість світової культури. У листі до Рєпніної Шевченко писав: «Перед Гоголем слід благоговіти як перед людиною, наділеною найглибшим розумом і ніжнішою любов'ю до людей!». Хоч за життя Шевченку та Гоголю так і не довелося зустрітися, але доля їх поєднала на шляхах вічності – на сторінках світової літератури.

Митець, нерозривно пов'язаний з Україною, на все життя запам'ятав і полюбив старовинні пісні та перекази, почуті ще від матері й бабусі. Любив слухати сліпих бандуристів – їхні історичні пісні та думи про одвічну боро-

тьбу за свободу. Збірка повістей «Вечори на хуторі біля Диканьки» побачила світ у вересні 1831 року й принесла автору літературну славу.

На сторінках книги змальовано дивовижний український світ, описи весняних, літніх, різдвяних дійств, ярмарок, вечорниць, сватань, весілля, парубоцьких ігрищ та гулянь. У барвистих картинах та ідеалізованих чарівних краєвидах постає звичайне українське життя; саме тут заговорив, як дійовий персонаж, український народ. Твір отримає ряд схвальних відгуків і визнання після створення.

“Сейчас прочёл “Вечера на хуторе близ Диканьки”. Они изумили меня.

*Вот настоящая весёлость, искренняя, непринуждённая. А местами какая поэзия! Какая чувствительность! Все это так необыкновенно в нашей нынешней литературе, что я доселе не об-
разумился...* (О.С. Пушкин).

Сподіваюсь, що гортаючи сторінки «Вечорів на хуторі біля Диканьки», ми відчуваємо гуманізм, любов до Батьківщини, історії рідного краю та віру в те, що Україна й українці – це нація, а не просто мешканці південних окраїн, «малороси» чи «хохли». У свій час письменник сказав: «Лише на дорогах України душа моя пробуджувалась». Українська душа розкривається, перш за все, у пейзажних замальовках. Гоголівські пейзажні замальовки чарують. Читаєш їх з особливою насолодою. Україна для нього була колискою, матір'ю, коханою, молитвою. Це не тільки поезія в прозі, але й зізнання у великій любові до рідної землі. В описах зливаються воедино зорові та слухові враження, здається, що Гоголь розсуває рамки Всесвіту, а в тебе вироста-

ють крила, і, побачивши все це, ти відчуваєш легкість польоту.

Надзвичайно захоплювався Гоголь українськими народними піснями. У листі до Максимовича від 9 листопада 1833 року він із захватом писав про них. «Моя радість, життя моя!

Пісні! Как я вас люблю! Что все чёрствые летописи, в которых я теперь роюсь, перед звонкими живыми летописями...» То ж не дивно, що пісня так часто звучить на сторінках його творів. Була в Гоголя найулюбленіша пісня «Гоп, гоп, мої гречаники». Українська пісня легко й невимушено вплітається в колоритну канву гоголівської прози. Грунтовні знання усної народної творчості давали майстру змогу виводити картини дійсності в глибокому поєднанні з вимислом, але мовби на реальному ґрунті життя.

Веселий гумор тісно переплітається з поетичним образом України, її щедрого, талановитого народу. Автор розкриває чисту, світлу душу українця, його мрії про щастя, використовуючи елементи фантастики, загадковості, таємничості. «Вечори на хуторі біля Диканьки» - то наша з вами Полтавщина. Тут і Василівка, і Диканька, Сорочинці й Миргород, Гадяч і Опішніа, Полтава та їхні мешканці. Батьківський край Гоголя – це чарівна полтавська земля. Здається, що з далекого минулого Гоголь звертається до нас із вами, нагадуючи про велику відповідальність кожного за своє життя й той внесок, який ми робимо в загальне життя всіх. Тож читаймо й перечитуймо твори нашого Великого Вчителя, намагаймося ввійти в його світ, «відчути його багатогранність і неповторну красу».

«Гоголь став праздником! При одном упоминании имени писателя люди становятся будто человекнее, а глаза их – будто навстречу ему живому, – зажигаются весёлой добротой, умом, признанием» (О. Гончар). Чи це не безсмертя Генія?

Запам'ятаймо: літературні світила планети Земля визнають внесок Гоголя в розвиток всесвітньої культури.

І. В. Плеса,
учитель зарубіжної літератури

Називаємо переможців

Творчість Миколи Гоголя водночас весела і серйозна, чарує душу. Він був майстром слова, умів так точно описати кожну деталь. Митець прославив наше українське село, його обряди, звичаї й традиції, побут.

Хоча й досі критики вважають, що Гоголь зрадив Батьківщину, адже писав російською мовою. Вони, напевно, не знають, що в 1830 році, у листі до матері він писав: **«Я буду писати на иностранном языке!»**. Іноземною мовою, а не великорусською, як треба було казати. У творах генія зливаються воедино зорові та слухові враження, здається, що він розсуває рамки Всесвіту, а в тебе виростають крила, і, побачивши все це, ти відчуваєш легкість польоту. Кожен рядок, кожне слово насичене любов'ю до Батьківщини, почуттям патріотизму й вірності.

Тому з нагоди 200-річчя від дня народження Миколи Гоголя був проведений конкурс творчих робіт «О Гоголь! Наш безсмертний Гоголь!». Учнівська молодь району змагалася в 4 номінаціях:

- стінна літературна газета;
- комп'ютерна презентація матеріалів про життя й творчість М.В.Гоголя;
- малюнок – ілюстрація до творів на тему «Художній світ М.В.Гоголя»;
- творча робота, пов'язана із творчістю М.В.Гоголя.

Кожен працював, не покладаючи рук, озброївшись фантазією й терплячістю. Усі можливості використовувались для того, щоб гідно пред-

ставити свою школу. У результаті на розгляд поважного журі в складі головної Анюховської Л.П., Лопати О.М., Плесі І.В. та Грінченко Л.А. були представлені шедеври людського творіння, роботи, які не кожному під силу виконати. Мене особисто зачарували головні герої повісті “Ніч перед Різдвом”, вишиті дроздівцями, картина Аліни Близнюк, намальована “бісером”. Уявляю, яка це копітка праця. Крім того, звернув увагу на вишивки

Наталії Рєви та Аліни Шостак. На Наталчиному полотні зображений ангел – охоронець Гоголя, на Алініному ж – церква, у якій хрестили Миколу Васильовича. Цікавими були й стінні газети з Куликівки, Горбова та інших сіл. Бездоганними були малюнки Миколи Шка-

бури, Василя Малевича та інших учасників. Судді обрали кращі роботи, які представлятимуть наш район на обласному етапі. Їх авторів було нагороджено грамотами та маленькими сувенірами (за сприянням народного депутата Івана Куровського) на районному семінарі, про який ми вже повідомляли.

І насамкінець хочу подякувати голові районної ради Мельник В.М. та вчителю Плесі І.В. за сприяння в реалізації нашого творчого проєкту, прийнятого за “круглим столом”.

Д. Грінченко, 8-А кл.

Переможці конкурсу

Номінація "Комп'ютерна презентація"

- Грінченко Дмитро, учень 8-А класу.
- Гнилуша Андрій, учень 8-Б класу.
- Гнилуша Сергій, учень 11-А класу.

Номінація "Літературна стінна газета"

- Близнюк Аліна, учениця 8-В класу .
- Білановська Юлія, учениця 8-Б класу.

Номінація " Світ дитячої фантазії"

- Близнюк Аліна, учениця 8-В класу .
- Рева Наталія, учениця 8-А класу.
- Шостак Аліна, учениця 8-В класу.

Номінація " Фантазії чарівного пензля"

- Шкабура Микола, учень 8-А класу.
- Чава Олександр, учень 8-В класу.

Номінація "Комп'ютерна презентація"

- Іваненко Роман, учень 10-А класу.
- Байрак Альона, учениця 7-А класу.
- Тураш Катерина, учениця 8-Б класу.

Номінація " Літературна стінна газета"

- Супрун Вікторія, учениця 8-Б класу.
- Лаврінчук Альона, учениця 8-В класу.
- Коса Софія, учениця 7-Б класу.

Номінація " Фантазії чарівного пензля"

- Крепосний Сергій, учень 8-Б класу.
- Коновалов Назарій, учень 7-А класу.
- Городиський Віктор, учень 7-В класу.

Ювілейні медалі для номінантів

1. Пойда Геннадій, учень 8-А класу.
2. Купріян Ярослав, учень 8-А класу.
3. Виговська Ольга, учень 8-В класу.
4. Касімов Дмитро, учень 10-А класу.
5. Данилюк Володимир, учень 10-А класу.
6. Свинаренко Даяна, учень 5-А класу.
7. Байрак Марина, учень 5-Б класу.
8. Колюх Андрій, учень 6-Б класу.
9. Забула Галина, учень 5-А класу.

За успіхи нагороджуються маленькі музиканти:

1. Дуда Анастасія, учениця 5-А класу.
2. Дуда Наталія, учениця 5-А класу.
3. Кабашко Максим, учень 5-А класу.
4. Веремченко Марія, учениця 5-А класу.
5. Моргацький Віталій, учень 5-Б класу.
6. Байрак Марина, учениця 5-Б класу.

*Читаю повість я одну
Таку вразливу, чарівну;
Годинник б'є вже десь десяту,
Мені давно потрібно спати,
Але очей від повісті не можу відірвати.
Микола Гоголь повість написав,
Із того часу незабутнім став.
Ну ж бо, спробуй відгадати,
Але дозволь одну підказку дати.
Це було вночі, перед Різдвом,
Там Вакула був з чортом,
Хоча скажу я вам відверто:
Ця повість – «Ніч перед Різдвом».
Бо де Вакула із Чортом?
Мені вона подобається дуже,
И тобі я раджу прочитати, друже!
Щоб Гоголя найкраще пізнати
И ніколи більше не забувати!*

Галина Забула, 5-А кл.

Я дуже щаслива, що українська земля така щедра на таланти...

27 лютого 2009 року відбувся творчий вечір, присвячений 200-річчю від дня народження великого письменника М.В.Гоголя.

Микола Гоголь – видатний письменник однаковою мірою як українського, так і російського народів. Нерозривно пов'язаний з Україною, він на все життя запам'ятав і полюбив стародавні пісні та перекази, почуті ще від матері. Письменник завжди цікавився історією України, мріяв написати велику історичну працю. Думки про Україну не залишали його. Він завжди мав при собі велику книгу, яка була заведена ще в Ніжині, куди він записував слова, вислови, імена, прізвища, українські пісні, обряди та традиції. Усе це дуже допомогло в роботі над збіркою повістей «Вечори на хуторі біля Диканьки».

Моє серце належить Гоголю

Як ви вже знаєте, 1 квітня виповнюється 200 років від дня народження видатного письменника М. В. Гоголя. Весна – це час пробудження всього живого. І саме весною Бог подарував Україні вірного сина – М. В. Гоголя.

Нещодавно в нашій школі проходили гоголівські дні. Були цікаві літературні стінні газети, малюнки, зачитані повідомлення про життя та творчість видатного письменника. А між сьомими класами проведений справжній літературний турнір. Родзинкою святкових урочистостей стала літературна музична композиція «Із вірою та любов'ю в Україну».

Це була дійсно урочиста подія. У залі панував український колорит. І ось на сцені з'явилися ведучі (Д. Грінченко та Я. Курилова). Вони закликали глядачів спробувати відчутти багатогранність і красу гоголівського світу. Учнями (А. Лаврінчук, А. Качан, Ю. Білановською, В. Супрун, А. Близнюк) були прочитані вірші та пейзажні замальовки із творів М. Гоголя. Неперевершено грав на сопілці М. Кабашко. Ніжна мелодія розбудила світлі відчуття в серцях багатьох глядачів.

Заждіть, заждіть..., чую, що наближається щось цікаве. Ось наче голос Солопії Черевика. Це, мабуть, він зі своєю Хіврею гризеться... Але ніякі то не Хівря та Черевик, а мої добрі знайомі – Н. Рева й А. Гнилуша. Вони так добре вжились у свої ролі, що я про це зовсім забула. Біля них «на возі» В. Супрун (вона ж Параска) веде бесіду зі своїм залищальником Грицьком, у ролі якого виступив Д. Грінченко. Була в Гоголя найулюбленіша пісня «Гоп, гоп, мої гречаники», яку виконав наш хор (керівник О. А. Халмон).

«Гром, хохот, песни слышались всё

тише и тише. Смычек умирает, теряя неясные звуки в пустоте воздуха. Всё стало пусто и глухо» Співає Левко (О. Динник). Між русалок з'являється панночка (В. Супрун). Вона просить Левка знайти їй мачуху.

«Настає остання ніч перед Різдом. Ясна, зимова ніч. Оксана (Ю. Білановська) залишилася вдома одна й довгодовго чепурилася перед невеликим в олив'яній оправі дзеркалом».

Я із задоволенням грала цю роль, бо вважаю, що за характером усе ж таки схожа на свою героїню. «Ага, хтось стукнув! Чи не дівчата з парубками?!» Аж ні, то мій старий знайомий А. Гнилуша. Знаємо один одного з першого класу, тому трохи дивно було бачити його в ролі Вакули. Та, як на мене, він блискуче зіграв свою роль. Пам'ятаю, довго на нього гримала, поки Андрій не вивчив слова.

«Ми прийшли вас привітати і про свято розказати...» До «хати» заходять колядники, то хористи, учні нашої школи. Та якісь вони незвичні, наче подорошлишали, мабуть, через те, що в українських костюмах. Хтозна? Але ж як співають... Українська пісня легко й невимусно влітається в колоритну канву гоголівської прози.

Усе має свій кінець. Ось і наше свято закінчилось, залишивши за собою масу задоволень та море гарних емоцій.

Юля Білановська, 8-Б клас,
редактор шкільного
журналу «Ми»

Святкове дійство розпочалося із нагородження переможців літературно – мистецького свята пам'ятними призами, грамотами та медалями.

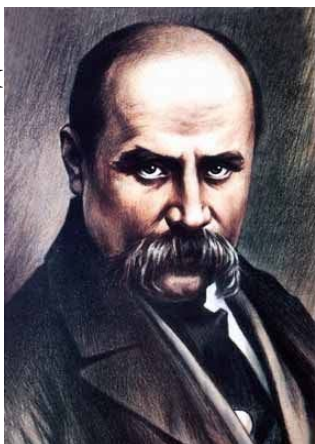
Учні Куликівської школи інсценізували уривки з повістей: «Сорочинський ярмарок», «Травнева ніч або Утоплениця», «Ніч перед Різдом»; читали напам'ять уривки з творів; виконували пісні в супроводі народних інструментів, які дуже любив Гоголь.

Закінчили тематичний вечір інсценізацією уривку з твору «Ревізор», який був підготовлений під керівництвом Тарасенко Л.О.

Дякую всім організаторам та учасникам тематичного вечора.

Я дуже щаслива, що українська земля така щедра на таланти. Хочу сказати, що зачарована цим святом. Маю надію, що проведення таких вечорів у нашій школі стане традицією.

Аліна Близнюк, 8-В кл.

Ми не забули тебе, Тарасе.

С т а л о традицією в нашій школі в перших числах березня проводити шевченківський

тиждень. До нього готувалися всі класи. Діти молодших класів вивчали вірші, знайомилися із дитинством Тараса. А учні 5-7 класів малювали до творів малюнки, Кусій Юлія та Рудик Юлія допомогли їм здійснити заочну мандрівку по видатних місцях Чернігівщини, де побував Тарас Шевченко. Окрім малюнків, діти брали участь у конкурсі стінгазет. Перше місце виборов Гнилуша Андрій, учень 8-Б класу, друге місце зайняла Олійник Катерина (7-Б кл.), третє місце поділили Башта Дарина та Байрак Альона (7-А кл.), Сабадін Юлія та Давиденко Оксана (6-Б кл.). Хочеться відзначити газету Марусик Віталіні (5-А кл.), заслуговує на увагу реферат, підготовлений Кабашко Максимом.

Також був проведений конкурс на крашу декламацію поезій Т. Шевченка. Перше місце журі присудило Кусій Юлії, Білановській Юлії та Супрун Вікторії, друге місце по праву належить Забулі Галині та Моргацькому Владиславу, третє місце зайняли Чечітко Сергій та Мойсеєнко Владислав.

На завершення тижня була організована літературно-музична композиція «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», на яку були запроше-

ні учні 5-10 класів. Свято урочисто розпочалося вшануванням Кобзаря, перед образом якого Юлія Зеленська запалила свічку. А потім на святково прибраній сцені з'явилися ведучі Юлія Білановська та Дмитро Грінченко. Гучними оплесками зустріли Моргацького Віталія, Бірзул Марину та Ляховець Софію, які виконали пісню «Взяв би я бандуру». Глядачі із захопленням слухали гру на бандурі у виконанні Байрак Марини. Учні ніби поринули в чарівний світ музики. Несподівано на сцені з'явився маленький Тарасик. Цю роль удаło зіграв Чава Андрій, учень 2 класу. Його звернення до матері й батька не залишили байдужими нікого з присутніх. У роль батьків дуже добре ввійшли Сергій Гнилуша та Вікторія Супрун. Кусій Юлія зачарувала всіх нас читанням поезії «Наймичка». Складалося таке враження, що вона ніби оживила події минулого. Усі затамували подих, коли Білановська Юлія читала уривок із поеми «Причина». Вона чудово передала картину негоди в липневу ніч. Із захопленням глядачі слухали поему «Лілея». Ніжно та лірично її прочитала Супрун Вікторія. Мойсеєнко Вадим декламував поезію «Мені 13 минало». Довго лунали оплески на адресу Забули Галини, яка написала вірш про Шевченка. А хор учнів 5 класів виконав пісні «По діброві вітер вие», «Думи мої, думи мої».

Літературно-музична композиція закінчилася всім відомою та популярною піснюю «Квітка-душа», яку заспівали Курилова Яся та Євдокименко Марина.

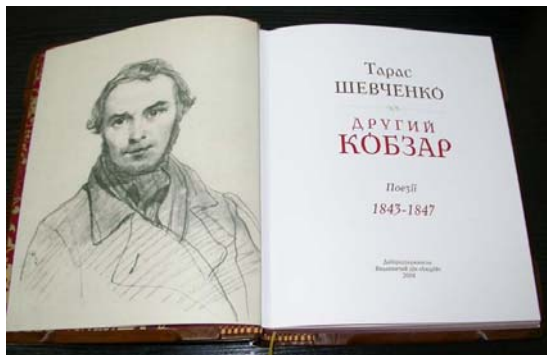
Свято надовго залишиться в пам'яті наших учнів.

Ляховець Анюта, 10-А кл.

Від Шевченка – до себе

Попри всю ритуальність нашого ставлення до постаті Т. Шевченка незаперечним є факт, що кожне покоління українців читає його твори по-своєму, пробує осмислити творчу спадщину Кобзаря по-новому. Тому, що ми – українці. Тому, що Т. Шевченко перший навчив нас дивитися на світ очима українця. Можливо, дещо впереджено, суб'єктивно, але своїми очима.

Там, де поет торкався загальних питань, його творчість перекладено мовами багатьох народів світу. Насамперед це стосується його лірики. Не створюючи нічого грандіозного за формою, а тільки завдяки своєму вродженому ліризму Шевченко став поетом світового масштабу. Тут його мова серця зрозуміла всім. Поезія Кобзаря сильна не так своїм змістом, історичною достовірністю, як умінням оцінити історичні події, явища суспільного життя. Тому, наприклад, американцеві зрозуміти

вірш «Розрита могила» практично неможливо. Для цього не тільки історію України треба вчити, але й народитися треба українцем.

На сьогодні ми повністю сформовані як нація. Маємо державу. Вибірємо місце під сонцем для себе, для своїх нащадків. Хтось із нас просить у Бога допомоги, хтось гнівить його за несправедливість, яка панує довкола. Шевченко робив друге. Комусь хочеться маленького раю, хтось прагне ошчасливити людство. Шевченко ж мріяв

все своє життя, про звичайне сімейне щастя й не мислив його без щасливого майбутнього України. Хтось із нас знаходить у творах

поета опору для себе, для власних сил, хтось шукає ворогів. І знаходить те, що шукає.

Шевченко – уособлення всієї української нації, а його творчість – невід'ємна частка нашої культури, її вершина.

Ми є й завжди залишимося твоїми вдячними праправнуками, Кобзарю!

Мамикіна Оля, 10-А

Тиждень української мови та літератури

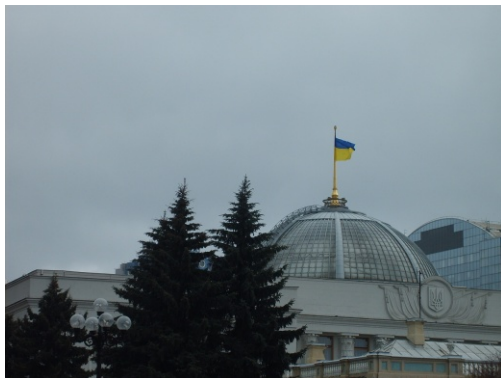

Там, де пишеться історія

Теплого весняного дня, 24 березня, представники районної ради старшокласників «Лідер» та обдаровані діти Куликівської ЗОШ відвідали головну будівлю країни – приміщення Верховної Ради України. Це воістину святиня. Тут 24 серпня 1991 року був проголошений Акт про незалежність нашої Батьківщини, тут, після довгої «конституційної ночі» ухвалили основний закон держави.

Верховна Рада – це 15 приміщень, 6 із яких з'єднані підземними переходами. Нам випало побувати в сесійній залі та будівлях комітетів. Найважливіша споруда, там де проходить

вний архітектор В.Заболотний удадо попрацював над нею. Спочатку тут був парламент Радянської України, тому після розпаду СРСР був зроблений косметичний ремонт, після якого кардинальних змін не відбувалось. Учасники екскурсії побачили з балко-

ну сесійну залу, заходили до конференц-зали та блукали довгими кулуарами приміщення. Усіх зацікавила картина «Державотворення», на якій зображені відомі діячі України. Із гордістю розглядали величезний прапор, який був унесений до сесійної зали після проголошення незалежності України. Потім нас гостинно запросив до зали засідань комі-

голосування, була готова до експлуатації в 1938 році. Голо-

тету транспорту й зв'язку народний депутат України Корж В.Т.

Він розповів про його діяльність та обов'язки. Також ми мали змогу поспілкуватися з працівниками комітету науки й освіти, яких запросив Віталій Терентійович. Жваво лунали запитання про всі галузі освіти, а особливо – про ЗНО, на які ми отримали змістовні відповіді. Продовжилось наше тепле й невимушене спілкування в ідальні ВР. Народний депутат розповів про своє жит-

тя, клопітку працю і вручив маленькі сувеніри напам'ять.

Час залишався, і ми прилинули до духовної перлини столиці — Києво — Печерської лаври. Зачаровували своєю величністю та древністю Ближні печери. Також члени групи помолилися в церкві за світле майбутнє України. А годинник не зупиниш, він невинно йде вперед. І о 18 годині ми покинули

головне місто країни. До зустрічі, Києве...

Принагідно, дуже хочу подякувати народного депутата України В.Т. Коржа, голову районної ради В.М.Мельник, депутатам районної ради фракції БЮТ С.М. Алексі, І.В. Плесі та керівникам екскурсійної групи О.В. Дороховій, Ю.М.Федоренку.

*Дмитро Грінченко,
голова РРС «Лідер»,
учасник екскурсії.*

Фрагменти з творів учнів 11-х класів на тему:

**«Та коли Божя іскра поезії згасне,
не жалійте поетів – жалійте себе».**

Т. Петриненко

...У часи рицарів і дворян поезію обожнювали. Поетів любили, а літературні вечори приносили всім душевне задоволення. Сьогодні, звичайно, люди не однаково відчують потребу в поетах та віршах. Багато хто з нас відмахнеться й скаже: «У мене купа проблем, і поезія мені не допоможе їх вирішити». А дехто постійно навідуватиметься в бібліотеку, книжковий магазин, відкриватиме збірки поезій і навіть учить вірші напам'ять. Таких людей у нас не розуміють, називають романтиками.

Поезия разлита в общество, как кислород в воздухе, и мы не чувствуем ее только потому, что ежесекундно ею живем, как не ощущаем кислорода потому, что ежесекундно им дышим.

В. Ключевский.

Я також одна з тих, хто краще посидить біля телевізора, ніж візьме в руки книгу. Розумію, що поетами стають люди тонкої

вразливої душі, ті, хто сприймає світ більше серцем, ніж розумом. Упевнена: поети – люди особливі... Давайте відкривати свої душі назустріч неповтор-

ний, прекрасний поезії, яка робить нас кращими...

Яна Масльонка

...На мою думку, поезія – це вигаданий ідеал, який конструює наша уява. Невід'ємною ознакою та родзинкою поезії є образність. Тобто, щось таке, чого не існує насправді, але що зумів побачити автор. Поети – це люди, які бачать не лише те, що бачать усі, а й проникливо вивчають значно ширші горизонти, нові глибини та висоти, проникають у саму суть речей.

Поезія – це спосіб сприймати оточення з

максимальною різкістю, контрастністю, у всьому діапазоні спектра. Це не просто римування, це підсвідомість, це потік, який б'є ключем із душі.

«Поезія, – як казав Г. Флобер, – це особлива манера сприймати навколишній світ, який просіює матерію, не змінюючи, перетворює її». Повністю погоджуюсь із цією думкою...

Сергій Дорошенко

Поезія – це влада поета над нами, людьми, але його слабкість перед самим собою. Без цієї влади поезії не в змозі прожити жодна людина. Без поезії вона стає рабом реальності. Людина здатна пояснити все, крім поезії; без неї життя втрачає всю

свою правду, істинність і цікавість...

...У XXI столітті не милилися місця поезії, справжнім поетам, тому це століття буде другим Середньовіччям...

Андрій Роговець

...Поет шукає питання, а, знайшовши їх, намагається знайти відповіді. Саме через це поезія для мене – ключ до істини. Без поезії – хаос у думках і пустота в душі. Лише в поезії для мене живуть янголи. На землі ж, у реальності, вони давно вимерли...

Поет – бог! Поезія – його дарунок нам. Це – спасіння для всього людства. І нехай

кожен із нас лиш непомітна краплинка дощу – це прекрасно. Адже тоді поезія – сонце. А коли крізь дощ проходять сонячні промені, з'являється незбагненне явище – веселка, за якою із захопленням, затамувавши погляд, спостерігає весь світ...

Мирослава Трейтяк

...Якщо уявити, що «Божя іскра поезії згасне», то можна уявити й людське суспільство, яке живе без Поезії та Романтики: примітивні істоти, без почуттів і з каменем замість серця...

Надя Козел

Роздуми про життя, про порядність

з уст учнів 7-Б класу

Життя людини — неоціненний скарб.

У кожної людини є два береги : від якого людина відпливає й до якого має неодмінно причалити. На цій дорозі їй зустрічається багато труднощів, які треба подолати. Я думаю, не слід чекати від життя чогось нездійсненого чи фантастичного. Просто треба вміти задовольнятися всім наявним, не бути заздрисним і не прагнути ще більшого, а добросовісно працювати

й щедро ділитися з іншими духовним багатством .

Багато прикрощів завдають нам буденні справи, з яких виникають великі конфлікти . Мабуть, тому в кожній людині своя поведінка, свій стиль, який не завжди зрозумілий іншим. У спілкуванні з людьми треба проявляти більше чуйності, взаєморозуміння , доброти та милосердя. Адже найменша добра справа людини — це вже маленький вклад у великий світ доброти. Ти ніби додаєш ще один промінчик радості в цей дивовижний , безмежний світ. Маленькими кроками людина підходить до своєї гольовної мети — робити добро.

Адже сенс життя, за словами Арістотеля , - служити іншим і робити добро. У нагороду за це людина отримує щіні скарби: здоров'я, щастя, радість, об'єднавши які, одержимо неоціненний скарб — сповнене цікавинок життя.

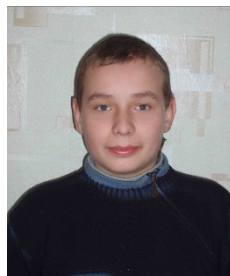
Надія Кузуб,

Життя – це скарб

Найдорожчий скарб наш – це життя. Від нього сила, від нього – задоволення. Інколи живеш і не знаєш, для чого, з якою метою ти живеш. Людина не кішка й має лише одне життя, тому потрібно прожити його з любов'ю до інших, уміти радіти кожному дню, помічати все прекрасне навколо себе, розділяти горе і радість не тільки зі своїми близькими , а й із тими людьми, які потребують уваги. А найважливіше – вірити в себе . Людина має прожити життя й залишити після себе якийсь слід. У народі кажуть, що кожен повинен посадити дерево, збудувати дім , виростити сина. Тільки тоді життя прожито не даремно. Василь Симоненко писав : "На світі той наймудріший, хто найдужче любить життя".

Тож любіть своє життя, цнуйте кожную його хвилину, бо час утратити-це втратити все.

Руслан Споршич

Життя прожити – не поле перейти

Життя дається один раз. Воно минає дуже швидко. Здавалося, що дитинство ніколи не закінчиться , і ми ще не скоро станемо дорослими. Але спливають дні, місяці, роки , непомітно відлітають у спогади дитячі літа , приходить юність , потім зрілість, а тоді – невблаганна старість. Як каже мудре слово : хвороб – безліч, а здоров'я - одне, тому треба берегти себе, щоб жити довго щасливим життям.

Лінощі – це звичка відпочивати раніше, ніж людина втомиться. Тому не треба лінуватися, а якомога більше відпочивати активно, рухатися, бо , як відомо, рух – це життя. І я бажаю вам прожити життя гарно та щасливо, тому що життя – неоціненний скарб.

Максим Засць ,

У чому сенс життя ?

Життя чисте, красиве, багатогранне й неповторне, і його треба прожити так, щоб потім не було страшенно боляче. Саме так – прожити, а не проіснувати. Тому що існувати можуть і неживі предмети, а життя – це рух, це потяг до прекрасного, це потреба в роботі, це натхнення на добрі вчинки. Кожен із нас ставить собі мету в житті й невтомно рухається до неї. Ми живемо, пізнаємо цей світ, відкриваємо для себе щось нове, навчаємось, піклуємось про близьких, любимо своїх батьків, обираємо професію. Мабуть, у цьому й полягає сенс нашого життя, того життя, що є неоцінним скарбом людини.

Альона Мулач

Чи все можна купити за гроші ?

Ми часто чуємо, що все можна зараз купити, аби були гроші. Тоді виходить, що й продати можна все, аби зиск, аби вигода. На сторінках газет можна прочитати таке: “Куплю ордени та медалі”. Мені хочеться крикнути : “Люди, що з вами сталося? Невже можна продати людську пам'ять, забути про тих, хто відстоював свободу й незалежність нашої країни ?” Адже саме за пролиту в боях кров людей нагороджували орденами й медалями! Невже можна зганьбити свій рід заради грошей, продати пам'ять близьких ? Я думаю, що ніякими моральними негараздами не можна виправдати продаж власної совісті. На мою думку, на сторінках періодичних видань треба друкувати такий матеріал, який би виховував у молоді високі моральні цінності . Потрібно, щоб люди задумувалися над тим, що роблять, і ніколи не втрачали гідності й порядності.

Максим Колоша,

Жити – означає любити

Життя – це скарб, який дається людині один раз, і його потрібно прожити так, щоб не було соромно за прожиті роки. Жити – означає любити. Роблячи щасливими інших, ми знаходимо щастя й для себе . У першу чергу ми повинні знати: якщо буде світло в душі, буде красива людина; якщо буде краса в людині, буде гармонія в домі ; якщо буде гармонія в домі, буде порядок у нації ; якщо буде порядок у нації, буде мир у світі. Я за мир у всьому світі !

Софійка Коса ,

Життя – це річ, яку не купиш

**Життя, життя !Ти скрізь
благословенне. Радій же,
серце! До останку пий
Життя людського пінистий напій
М. Рильський**

Життя – це річ, яку не купиш за гроші. Воно дається нам раз, тому кожен повинен подумати над тим, як його прожити. "Життя прожити – не поле перейти", – каже народна мудрість. У житті бувають як білі, так і чорні смуги. Білі – це радісні моменти, щастя, чорні – зло, муки, нещастя. Що зараз життя для мене? Це моя родина, школа. Я не добре знаю життя, бо мало ще прожив на цьому світі, тому сподіватимусь на те, що в мене будуть тільки білі смуги. Я звертаюсь до всіх: бережіть своє життя, бо ви живете, – і це найбільше диво.

Моргацький Владислав,

Цінуюте життя

Життя – це щастя. Ми всі однаково приходимо в цей світ, однаково з нього йдемо. Лише від нас самих залежить, як ми проживемо цей короткий проміжок під назвою "життя". Можна все життя намагатися шукати квітку щастя, а можна просто жити, цінуючи й поважаючи людей, люблячи свою країну, рідну землю, батьків.

Я вважаю, що ми не цінуємо того, що дано нам Богом. Мені відомо чимало прикладів, коли молоді люди, намагаючись отримати гострі відчуття, палять, уживають алкоголь, наркотики. Вони не задумуються над тим, що вкорочують собі життя. Люди вміють так багато, але ніяк не навчаться просто жити в добрі та злагоді. Зла, жорстока, нечесна, заздрісна людина не може бути щасливою. Ми повинні навчитися творити добро, бо саме добрі й корисні справи – це найважливіша частина життя.

Життя коротке. Ніхто не знає, скільки нам відміряно, але кожен із нас повинен намагатися кожну хвилину прожити гідно імення Людини.

Цінуймо ж життя. Любімо його, бо не можна прожити двічі, утраченого не повернеш.

*Роздумами про життя з вами ділився
Максим Сапсай*

Порядна людина – яка вона?

...На мою думку, порядна людина – це людина добра, чуйна, милосердна й незлопам'ятна, вихована, шляхетна, безкорислива. Вона завжди допоможе в найтяжчу хвилину, ніколи не зрадить, не скривдить і не образить. Спілкуватися з такими людьми – одне задоволення. Якби всі люди на Землі були порядними, наскільки приємнішим було б наше життя.

Максим Засць

...Інколи у своєму житті ми вирушаємо в далеку мандрівку, щоб знайти себе. Порядна людина допоможе не схибити з правильного шляху, не "заблудитися", не зрадити правді, а залишатися завжди чесним перед своєю совістю. Порядна людина повинна вміти відповідати за свої вчинки, навчитися бути врівноваженою, доброю й небайдужою до чужої біди. Потрібно постійно слідкувати за своїми думками, адже згодом вони стають словами, перетворюючись на наші вчинки, а наші вчинки скоро стають нашими звичками. І тоді звичка формує наш характер, від якого й залежить доля людини. То будьмо ж порядними. Поспішаймо творити добро!

*Про порядність роздумувала
Софійка Коса*

...Я вважаю, що порядною є та людина, яка відповідає всім правилам етикету. Спілкуючись, порядна людина завжди зважить на вік, стать, суспільне становище, настрій співбесідника. Така людина не тільки вміє говорити, а й вислухає чийось думку. Давайте задумаємося над тим, наскільки вдало ми добираємо слова чи стараємося зберігати свою мову чистою. Підлітки часто користуються жаргоном. Це не безневинна звичка, а серйозна вада...

Багато людей страждає від самотності, тому що поряд нема друзів. Це свідчить про те, що вони не вміють спілкуватися з ровесниками. Погляньте на себе з іншого боку й, можливо, це змінить усе ваше життя.

Це роздуми Світлани Лось

...Якщо взяти пригорщу піску та роздивитися її під мікроскопом, то, виявляється, що немає жодної піщинки, схожої на іншу. Так і люди: кожна – неповторна! Порядна людина – яка вона? Порядність поєднує в собі багато якостей, притаманних людині: розум, ввічливість, доброту, правдивість, щирість, доброзичливість, правдивість, справедливість. Порядна людина не так часто зустрічається в нашому житті, де саме повітря здається забрудненим неправдою, насильством, вульгарними словами. Усім нам не вистачає порядності. Я гадаю, що в нашому віці ми ще можемо змінитися, переглянувши свої вчинки, критично поставитися до своєї поведінки. Спробуймо виховати в собі якості, притаманні порядній людині.

Альона Довгошей

...Порядна людина повинна бути доброю, великодушною, не повинна впадати в крайнощі й бути егоїстом. Треба навчитися вибачати, визнавати перед іншими свою помилку. Краще сказати правду, ніж хитрувати й брехати. Порядну людину пам'ятають довго, а в декого вона залишається в серці на все життя. Тільки така людина здатна змінити цей жахливий світ на новий – світлий, щасливий, де пануватиме добро й порядність.

Максим Колоша

...На мою думку, порядною може бути кожна людина, якщо сама цього захоче. Порядна людина поважає й цінує людей, яких оточує. Вона не може нагрубити дорослому або малому, не зробить боляче тварині. Така людина завжди ввічлива, добра й уміє цінувати те, що люди роблять для неї. І якщо ти хоч трішки схожий на таку людину, то знай: ти близько до порядності. А якщо хочеш стати порядним, то знай: змінитися ніколи не пізно.

*Роздуми й порада від
Руслана Споріша*

Запам'ятай значення фразеологізмів

Заяча душа – боягуз.
 Прикусити язика – замовкнути.
 Побити горшки – посваритися.
 Ніби гора з плечей – полегшало.
 Тримати камінь за пазухою – злитись.
 Море по коліна – не страшно.
 Упасти в око – запам'ятатись.
 Залити сала за шкуру – допікати.
 Дати ногам волю – йти.
 Сон рябої кобили – нісенітниця.
 Як рак свисне – не скоро.
 З корабля на бал – несподівано.
 Голці ніде впасти – тісно.
 Ахіллесова п'ята – уразливе місце.
 Як риба у воді – добре.
 Дивитися крізь пальці – не уважно.
 Скорчитись у три погібелі – зігнутись.

Душа в душу – мирно.
 Наче од серця відлягло-стало легше
 Пекти раків – червоніти.
 На краю світу — далеко.
 Без царя в голові – легковажний.
 Дірка від бублика – пусте місце.
 Підносити до небес – перехвалити.
 Хоч з лица воду пий – красивий.
 Аж ребра світяться – дуже худий.
 Як рукою подати – близько.
 Мов у воду опущений – зникаючий.
 З ніг збилася – втомилася.
 Остатися з гарбузом – дістати відмову.
 За одним присядом – одночасно.
 Прийти на світ – народитися.
 Голову прихилити – знайти притулок.
 Накивати п'ятами – утекти.

Говори правильно

Більш працьовитий
 Найдовший
 Того місяця
 Наступного понеділка
 Котра година ?
 Відремонтував власноруч
 Шкодувати грошей
 Опанувати професію
 Вибаچه мені
 Є пропозиція почати
 На пропозицію учня
 За сімейних обставин
 За наказом директора
 За згодою сторін
 Конференція з проблеми

надто великий
 торік
 позаторік
 на моєму
 отримав завдання
 вибачати йому
 керівник віддлу
 довкілля
 даруйте,перепрошую
 на вимогу
 за домовленістю
 за сумісництвом
 із власної волі
 у міру можливості

Випускники 2009 року **Запам'ятайте нас такими!**

Наш 11-Б

Наш клас – це одна велика й дружна сім'я. Тому ми завжди підтримуємо один одного й намагаємося пережити всі свої радощі й біди разом. Іноді, звісно, у нас виникають деякі суперечки. Адже кожен із нас – це особистість, неповторна індивідуальність. Але саме це й робить нашу сім'ю міцнішою та дружнішою. Нас тридцятьоро: 20 дівчат і 10 хлопців. Так як хлопців мало,

ми їх любимо й бережемо, тим більше, що кожен із них – це майбутній чоловік, батько, голова сім'ї.

Про дівчат. Про нас можна розповідати дуже багато. Кожна з нас є окрасою класу, кожна по-своєму гарна, розумна, талановита. 10 років

троє наших дівчат займаються танцями: **Альбіна Азізова, Яна Масльонка, Інна Трейтяк**. Вони брали участь у багатьох танцюва-

льних конкурсах і займали далеко не останні місця. Є в нас і юні поетеси: **Таня Алтухова, Жень Білявська** та знову ж таки **Альбіна**. А

Марина Борицан та **Галина Борицан** гарно малюють.

Справжнім художником-професіоналом можна назвати **Юлю Жук**. Є в нас і співа-

чки: **Альбіна Мозгова, Наташа Трейтяк, Жень Білявська**. Ми, дівчата, звісно, усі талановиті й про нас можна писати й писати, але в нас є ще й хлопці, не менш талановиті.

Вони всі спортивні, стрункі. **Іван Кит** – завзяятий спортсмен. Він зайняв перше місце з армрестлінгу в Чернігові на обласних змаганнях юніорів, а восени – третє місце серед чоловіків. **Саша Динник** –

неперевершений талант, усебічно обдарована людина. Він футболіст, який досяг високих успіхів у цьому виді спорту, має багато

грамот, медалей.

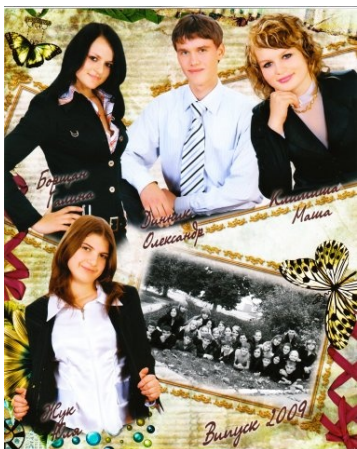
До того ж у нього просто чарівний голос. Співає він і на сцені районного Будинку культури, і на шкільній сцені, бере участь у різних курсах. У 8

класі до нас із Харкова приїхав **Ігор Тведохліб**.

Він відразу влився в наш колектив, тому що хлопець він товариський і добрий.

Ігор прекрасно малює.

Разом ми лише 4 роки, але склада-

муємо за ним... Часточка його душі в наших серцях. Таких, як він, забути неможливо...

Закінчується наше безтурботне життя в школі... Через короткий зовсім час ми розійдемося назавжди. Про школу в наших серцях

залишаться лише теплі й приємні спогади. Попереду в нас важке доросле життя, але ми переконані, що кожен із нас обере правильний шлях і піде по ньому впевненою дорогою, адже бути сильними й не помилятися в житті вчила нас друга мама **Лілія Володимирівна Скоромець**, за що ми їй дуже вдячні. Думаємо, що кожен із нас стане чудовою, талановитою, доброю Людиною.

*Про свій рідний 11-Б розповіли
Женя Білявська та Альбіна Азізова*

ється враження, що знаємо його все життя. Подружилися ми швидко і з **Славою Давиденком**, який прибув до нас із Ніжина в 10 класі. Він також спортсмен.

Незважаючи на те, що 12 чоловік навчаються з нами лише останні два роки, ми цього не помічаємо, адже всі ми стали рідними...

Трапилося в нашій дружній сім'ї й горе... Ми втратили однокласника, друга й просто чудову людину. І цю страшну непоправну трагедію пережили разом. Нам дуже не вистачає його... Ми су-

Грандіозний «старт»

або

СПОВІДЬ ВИПУСКНИКА

Поволі наближаються великі зміни: грандіозні перетворення в житті кожного з нас. Ми вже готові ступити на ту сходинку, що розкриє перед нами нові можливості. Ми ніби в нервовому очікуванні стоїмо перед стрічкою, на якій написано «старт».

Нетерпляче тупочемо ногами, мовляв, скоріше б, а в душі – страх. Та ні, то лише здається, що страшно. Ми очікуємо цього старту й згадуємо з прихованим сумом та відвертим сміхом усе те, що колись

у майбутньому зможемо назвати «прекрасними спогадами».

Не можна не пригадати наші шкільні ранки. Дзвінок... Кілька хвилин і заходить

учитель. Розпочинається перший урок. Після слів-привітань старший наставник дивиться на клас і кілька секунд шукає хоча б одну людину, яка б розуміла, де вона знаходиться та

що з нею відбувається. Натомість перед учителем постає «життєрадісна» картина: підперті голови, напівзаплю-

щені очі, абсолютно «затуманені» погляди, поодинокі позіхання. Тож із гіркотою в душі та з якоюсь навіть приреченістю вчитель розуміє, що наступні 45 хвилин йому доведеться бігати біля дошки, щось писати, пояснювати, голосно пояснювати, аби привести нас до пам'яті. Урешті-решт йому це вдається, і він із виглядом справжнього переможця, покидає наш клас. Наступні 3-4 уроки вчителі теж бігають по класу, щось знову голосно розказують, але вже тому, що хочуть заспокоїти занадто активних слухачів, які вже, слава Богу, прокинулися.

Інша справа - перерви. Були часи, коли зразу по дзвінку окуповувалась якась із парт і до кінця перерви чулось стукотіння, крики «yes!» або «Ну як ти так можеш? Звідки в тебе руки ростуть?» Це учні нашого класу вибивають наклейки. І марна справа їх змусити хоча б домашню роботу списати!

А які в нас спортсмени! Футболісти, волейболісти, тенісисти, туристи... Велике спасибі всім тренерам за терпіння й нехай не тримають на мене зла за те, що скажу: усі основні тренування проходили в нашому класі. Не в спортзалі під пильним наглядом керівника, а саме на третьому поверсі в 33-му кабінеті. Спочатку починали з розминки: кілька кругів навколо парт, а тоді – м'ячик у руки, замість сітки – дерев'яна дошка, замість ракетки – книжка й нумо визначати лідера. Далі переходили-

ли до серйознішого – волейболу, а то й футболу, від чого, ой, як несолодко було нашим меблям, люстрам та сусідам із нижнього поверху.

Цікавості життя додає й наша стара

знайома – ворона, що кілька разів уривалась до нашого класу й залишала там свої «міні подаруночки» на найнесподіваніших

речах: партах, тюлях, шпалерах, вікнах, квітах.

Ех... Весело було, що тут казати? Так, ми іноді заходили надто далеко. Так, ми іноді виводили із себе вчителів. Так, ми іноді порушували норми шкільної цензури. Часто наша

класна керівниця обіцяла «викинути» нас із вікна. Але десь там, у глибині душі, вона нас дуже любить, а ми її, у свою чергу, поважаємо. Дорога Вікторіє Андріївно, нам з вами дуже пощастило!

Власне, розповідати про наші шкільні авантюри можна безкінечно...

Довго думала, із чим можна порівняти оті десять років навчання? А ось із чим. Усі вони - велике багат-

тя, біля якого дружною купкою гріємось всі ці роки. Іноді хтось виступає вперед, аби підкинути дровець. Від того стає тепліше й світліше на душі. Дивимось на нього зачаровано, приязно та з любов'ю. Говоримо, спілкуємось, часом просто мовчимо. Ніхто з нас ще не є дорослим. Ніхто з нас ще серйозно не

задумався: що ж буде потім? А потім буде те, що ми всі розійдемося в різні сторони. Знаю, що, коли відходиш від багаття, буває холодно. Упевнена, що сумувати будемо за всім тим, чим жили цілих 10 років. Та життя є життя. Хтось буде підкорювати вершини, хтось просто

блукатиме світом, але всі ми створимо своє багаття, яке назвемо сім'єю, улюбленою роботою. І лиш у спогадах буде сум за шкільним теплом і затишком, а в очах іноді з'являтиметься іскорка того самого багаття, до якого ще довго будемо інстинктивно тягнути руки.

Про свій 11-А розповіла
Мирослава Трейтяк

Конфлікт! Ти почуваєшся безпорадним. Що робити?

У конфліктних ситуаціях, коли ти переживаєш сильні негативні емоції, з'являється проблема з їх вираженням. Ти боїшся говорити про свої бажання й потреби. Ти часто робиш те, чого б не хотів робити. Ти не можеш відмовитися від того, що тобі не подобається, але чого хочуть твої друзі. Ти відчуваєш, що твої вчинки - це не твоє рішення. Ти не хочеш більше так жити!

Що робити?

Прямо й чесно висловлювати свою точку зору з певного питання.

Відверто виявляти свої почуття й потреби.

Віdstoювати свої права та думки без порушення прав оточуючих.

Поважати думки й гідність співрозмовника, намагатися зрозуміти думки іншого.

Чого не слід робити?

Дозволяти іншим порушувати твої права, безапеляційно приймати їхню точку зору.

Дозволяти себе експлуатувати заради того, щоб сподобатися іншим.

Метушитися, невпевнено шукати пояснення відмові, замість того, щоб відповісти прямо.

Сміятися в ситуаціях, коли природним є виявлення незадоволення чи гніву.

Використовувати фрази: "Я не знаю ...", "Якщо ти можеш ...", "Роби, як хочеш ...". Адже так ти придушуватимеш власні почуття, не можеш висловлювати інші емоції - любов, повагу, симпатію.

Твої товариші, можливо, не одразу зрозуміють і сприймуть тебе.

Вони звикли до твоєї пасивності або агресивності, їм подобалося захищати тебе, виявляти опіку, бачити в тобі залежну від них людину -це вони називали дружбою. Ти можеш почути докір про порушені взаємини, про те, що повинен ... , про те, що вони так не звикли.

Спробуй висловити свої думки в такій формі: «Я так думаю...», «Я так відчуваю...», «Я так бачу ситуацію..., А ти?», «Якщо наші уявлення та інтереси не збігаються, я готовий їх обговорити й готовий до компромісу».

У ситуації відмови спробуй зробити три кроки:

Перший - сказати слово "ні".

Другий - сказати, що ти цього не робиш.

Третій - пояснити причини свого рішення, спираючись на свої плани, бажання, потреби й права.

Бажаю успіху! Усе у твоїх руках!

ПАМ'ЯТЬ

Пояснюючи дітям новий матеріал і повторюючи пройдений, сполучіть словесне пояснення з наочною або із зображенням тих предметів, про які йдеться, використовуючи малюнки, таблиці, схеми.

До дітей з достатньо добре розвинутою СЛУХОВОЮ пам'яттю необхідний індивідуальний підхід: опора не тільки на слух, а й на інші органи чуттів (зір, нюх, дотик).

Для поліпшення процесу пам'яті виховуйте в дітей прийоми осмисленого запам'ятовування та пригадування, уміння аналізувати, виділяти в предметах зв'язки, ознаки, порівнювати предмети та явища між собою, знаходити в них подібності й відмінності; здійснювати узагальнення, поєднувати різні предмети за якимиись загальними ознаками; класифікувати предмети та явища на основі узагальнення.

Уключайте ігри та вправи для розвитку пам'яті:

Гра "Палички"

Потрібно 30-40 паличок (сірників). Ведучий говорить: „Я покажу тобі фігурку, складену з паличок, і через 1-2 сек. накрию її аркушем паперу. За короткий час ти маєш скласти її. Потім звір свою фігуру зі зразком, виправ і підрахуй свої помилки. Якщо паличка пропущена чи покладена неправильно - це вважається помил-

кою".

Дидактична гра "Хто відгадає?"

Дитину просять по пам'яті описати який-небудь із предметів, що є в кімнаті, так, щоб можна відгадати. При цьому не можна дивитись на цей предмет і називати його. Гра триває доти, доки кожен не придумав свою загадку.

Гра для розвитку механічної пам'яті.

Дорослий починає розповідь: "Бабуся вклала у свою валізу ... гребінець", а наступний гравець має повторити вже сказане, додавши свій предмет. Гра триває доти, доки ряд не стає таким довгим, що його не можна відтворити. У дітей це може бути 18 -20 предметів.

Гра "Знайди відмінність".

Дитина малює будь - яку нескладну картинку (котик, будиночок) та передає її дорослому, а сама відвертається. Дорослий домальовує кілька деталей і повертає картинку. Дитина повинна помітити, що змінилось у малюнку. Потім дорослий і дитина можуть помінятися ролями.

Психолог школи
Т.А.Динник

З історії "валентинок"

Припускають, що перші "валентинки" з'явилися в XV столітті. Молодого француза Чарльза, герцога Орлеанського (Карла 1), вважають одним із найперших творців "валентинок", які називали в той час "поетичними", або любовними, посланнями". Під час свого ув'язнення в Тауері в 1415 році він відправив кілька римованих любовних листів (так званих "валентинок") своїй дружині, яка була тоді у Франції. Ці листи-валентинки збереглися до нашого часу й виставлені в Британському музеї.

Упродовж XV століття "валентинка" мала вигляд малюнка із зображенням лицаря з леді та Купідона, який посилав стрілу, щоб пронизати серце лицаря. Найбільшої популярності "валентинки" набули в XVIII столітті, особливо в Англії. Їх робили з кольорового паперу й підписували кольоровим чорнилом. Вирізали маленькими ножицями, розфарбовували через трафарет, імітували середньовічний рукопис із кольоровими малюнками.

А вже на початку XIX століття почалося серійне виробництво "валентинок". Із кожним роком вони ставали все оригінальнішими та яскравішими.

"Ми" щиро вітаємо всіх із Днем закоханих. Бажаємо кохати й бути коханими. Віримо, що КРАСА та ЛЮБОВ урятують світ.

Сидять двоє закоханих :

- Любий, ти мене кохаєш?
- Угу...
- Сильно?
- Угу...
- Як Ромео Джульєтту ?
- Це хто такі ? А, з книжки... Не знаю, не читав.
- Любий, а ревнувати, як Отелло Дездемону, будеш ?
- Теж книжка ? Не знаю, не читав.
- Любий, що ж ти читав ? Як же ти мене будеш кохати ?
- "Муму", гавкатимеш – утоплю.

- Я не хочу жити з таким жадноюго, як ти, ось твоя обручка.
- А де коробочка ?

Барвники на сніданок, а на десерт – інфаркт

Нам пропонують їжу, яка викликає рак та серцеві захворювання

Спільний наказ Міністерства освіти і науки та охорони здоров'я № 620 забороняє реалізувати в навчальних закладах продукти з синтетичними барвниками, ароматизаторами, підсилювачами смаку та консервантами.

Чипси дуже шкідливі, адже в процесі термічної обробки утворюється акриламід. Небезпечність цієї хімічної речовини доведена не в одному науковому дослідженні. Ще в 1994 році фахівці Всесвітньої організації охорони здоров'я віднесли його до речовин «імовірно канцерогенних для людини». Тобто щоденне «зловживання» чипсами підвищує ймовірність виникнення раку.

А досить популярний серед школярів «сніданок» **«M&M»** містить штучні барвники. І виробники цього не приховують: на упаковці вказано аж сім барвників, які використовуються в продукті.

Дуже небезпечними для здоров'я людини є транс-ізомери. У жирі допускається щонайбільше **8%** ізомерів. Водночас підприємства активно використовують жир зі значним умістом

транс-ізомерів для виробництва **вафель**. Часто-густо у вафлях і **вафельних батончиках** уміст транс-ізомерів значно перевищує норму. За результатами дослідження, у вафлях компанії **«Конті»** вміст ізомерів **31%**, **«Лагода»** - **10%**, а у вафлях **«Рошен»** - **9%**.

Одне з останніх масштабних досліджень провів наприкінці 2008 року Департамент політики в галузі економіки та наукових досліджень Європарламенту. За його результатами щоденне вживання п'яти грамів транс-ізомерів на **29%** збільшує ризик виникнення сер-

цево-судинних захворювань.

Також від уживання таких солодощів підвищується ймовірність ожиріння, діабету, онкологічних та неврологічних захворювань, порушень зору.

Бережіть здоров'я! Читайте інформацію на упаковках! Не купуйте шкідливих для вашого організму продуктів!

Більшість продуктів, які ми їмо, - це їжа-сміття. Хоч батончики, соки та шоколадки й мають високу енергетичну цінність, проте харчова цінність у них дуже низька. У результаті така їжа шкодить організму, а при регулярному споживанні може розвивати страшні хвороби.

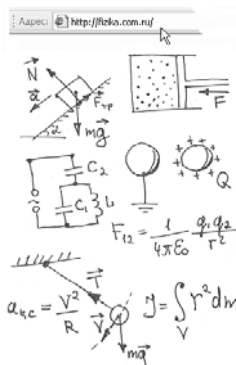
За матеріалами газети «Україна молода»

Бережіть своє здоров'я! Можливо, краще іноді побути голодним?..

ФІЗИЧНИЙ турнір

Фоторепортаж

Тест на виявлення рівня самооцінки

1. Як часто вас мучать думки, що вам не слід було говорити або робити щось?
 - а) дуже часто — 1 бал;
 - б) іноді — 3 бали.
2. Якщо ви спілкуєтеся з дотепною людиною, ви:
 - а) постараетесь перемогти його в дотепності — 5 балів;
 - б) не вплутуватиметесь в змагання, а віддасте йому належне і вийдете з розмови — 1 бал.
3. Виберіть одну з думок, найбільш вам близьку:
 - а) те, що багатством здається везінням, насправді, результат наполегливої праці — 5 балів;
 - б) успіхи часто залежать в ід щасливого збігу обставин — 1 бал;
 - в) у складній ситуації головне — не завзятість або везіння, а людина, яка зможе схвалити або втішити — 3 бали.
4. Вам показали шарж або пародію на вас. Ви:
 - а) розсмієтеся і зрадієте тому, що у вас є щось оригінальне — 3 бали;
 - б) теж спробуєте знайти щось смішне у вашому партнері і висміяти його — 4 бали;
 - в) образитесь, але не подасте виду — 1 бал.
5. Ви завжди поспішаєте, вам не вистачає часу або ви беретеся за виконання завдань, що перевищують можливості однієї людини?
 - а) так — 1 бал;
 - б) ні — 5 балів;
 - в) не знаю — 3 бали.
6. Ви вибираєте духи в подарунок подрузі. Купить:
 - а) духи, які подобаються вам — 5 балів;
 - б) духи, яким, як ви думаєте, буде рада подруга, хоча вам особисто вони не подобаються — 3 бали;
 - в) духи, які рекламували в недавній телепередачі.
7. Ви любите уявляти собі різні ситуації, в яких ви поведетеся абсолютно інакше, ніж в житті?
 - а) так — 1 бал;
 - б) ні — 5 балів;
 - в) не знаю — 3 бали.
8. Чи зачіпає вас, коли ваші колеги (особливо молоді) добиваються більшого успіху, ніж ви?
 - а) так — 1 бал;
 - б) ні — 5 балів;
 - в) іноді — 3 бали.
9. Чи приносить вам задоволення заперечувати кому-небудь?
 - а) так — 5 балів;
 - б) ні — 1 бал;
 - в) не знаю — 3 бали.
10. Закрийте очі і спробуйте уявити собі 3 кольори:
 - а) блакитний — 1 бал;
 - б) жовтий — 3 бали;
 - в) червоний — 5 балів.

Підрахунок балів

50—38 балів. Ви задоволені собою і впевнені в собі. У вас велика потреба домінувати над людьми, ви любите підкреслювати своє «я», виділяти свою думку. Вам байдуже те, що про вас говорять, але самі ви маєте схильність критикувати інших. Чим більше у вас балів, тим більше вам підходить визначення: «Ви любите себе, але не любите інших». Але у вас є один недолік: ви надто серйозно до себе відноситься, не сприймаєте ніякої критики. І навіть якщо результати тесту вам не сподобаються, швидше за все, ви «захиститеся» твердженням «це все брехня». А шкода...

37—24 бали. Ви живете у згоді з собою, знаєте себе і можете собі довіряти. Володієте цінним умінням знаходити вихід з важких ситуацій як особистого характеру, так і у взаємовідносинах з людьми. Формулу вашого ставлення до себе і оточуючих можна висловити так: «Задоволений собою, задоволений іншими». У вас нормальна здорова самооцінка, ви умієте бути для себе підтримкою і джерелом сили і, що саме головне, не за рахунок інших.

23—10 балів. Очевидно, ви незадоволені собою, вас мучать сумніви і незадоволеність своїм інтелектом, здібностями, досягненнями, своєю зовнішністю, віком, статтю ... Зупиніться! Хто сказав, що любити себе погано? Хто вселив вам думку, що розумна людина повинна бути постійно собою незадоволена? Зрозуміло, ніхто не вимагає від вас самовдоволення, але ви повинні сприймати себе таким як є, поважати і підтримувати.

Мовні «перлини» з вуст наших учнів, ретельно зібрані й передані на збереження вчителем інформатики та фізики *Наталією Вікторівною Литвяковою*

Питання до учнів:

- Чому людина, коли прислухається до віддаленого шуму, мимоволі розкриває рота?

Відповіді наших «талановитих» учнів:

- Вона відкриває рота, тому що людина іде, а вітер дує і заходить у рот, а шум заходить у вуха.

- Тому що людина розслабляється, і рот розкривається. Особливо, коли вона чує вражаючи її слова.

- Тому що вона прислухається, щоб шум упіймати (звукові хвилі) ротом.

- Тому що рот сам ніби відкривається. Людина прислухається, і в неї відвисає челюсть.

- Людина мимоволі розкриває рот, мабуть, від своєї неуважності, а відкритий рот допомагає їй краще зрозуміти та засвоїти інформацію.

- Тому що вся увага спрямована на те, щоб прислухатися, і людина тоді не контролює ротом.

- Мабуть, тому що діє сила тяжіння, тіло розслабляється, і рот розкривається.

- Тому що у вушний апарат надходить легенький шум, і по інерції тіла рот розкривається. В одних людей може розкритися більше, а в інших – менше. Це називається «сила інерції».

- Йому хочеться повторити всі почуті звуки.

- Звук розсіюється в повітрі, а людина повітря вдихає – через рот швидше.

А ось цю «перлину» нам передали вчителі біології: «Хрущ живе на дереві й травиться листям».

Шановні наші читачі!

Збирайте подібні «перлини» й передавайте нам на збереження.

Курйозний випадок із студентського життя

Меч і пиво. Ця історія сталася в наші дні. Один із студентів Кембриджського університету зажадав під час іспиту, що тривав уже кілька годин, подати йому копчену телятину й пиво, посилаючись на досі не скасований закон 1513 року, який диктує університету забезпечувати студентів їжею, якщо іспит триває понад чотири години. В Англії до законів ставляться дуже шанобливо, однак на той час було ухвалено й інший закон, який забороняє вживати алкоголь на території університету. Та й копчену телятину треба було десь шукати. Зрештою зійшлися на гамбургері й лимонаді, і студент був дуже задоволений. Однак кілька днів по тому його викликали в університетський суд. У величезному старовинному залі за довгезелезним столом сиділи в перуках і мантиях 150 професорів, 45 деканів, 31 ректор, лорди — почесні випускники університету. Суд ухвалив відрахувати студента з університету за порушення закону від 1415 року, який також не скасували, — за прибуття на іспит без меча. Не на жарт переляканий студент мало не знепритомнів, зате члени трибуналу дуже втішалися вдалою містифікацією. Бідолоху заспокоїли, та все-таки присудили до 5 фунтів стерлінгів штрафу за неповагу до екзаменаторів.

Весняний авітаміноз

Маленькі яблучка

ГУРТ "РАНЕТКИ" , був створений 10 серпня 2005 року. Ще в школі **Лена, Аня та Наташа** збиралися разом і награвали на своїх гітарах пісні Мадонни та популярних гуртів **"Кіно"** і **"The Eagles"**. **Женя та Лера** приєдналися до них пізніше. Лера стала вокалісткою, вона просто зачарувала всіх своїм голосом. Сергій Мельниченко спочатку був приятелем дівчат і багато в чому допомагав їм, подарував гурту клавіші й барабани , а потім став їхнім музичним керівником. Назву гурту дівчата вибрали самі. Ранетки – це маленькі яблучка , які дозрівають дуже швидко, але залишаються на дереві до зими."Ранетки" стали лауреатами конкурсів "П'ять зірок" та "Eurosonic - 2008", написали саундтрек до серіалу "Кадетство" (пісні "Ранетки", "Вона одна", "Хлопці-кадети"), а в 2008 році вони порадували своїх шанувальників новим серіалом – "Ранетки", де учасниці колективу виконують головні ролі. До речі , уже наприкінці лютого продовжаться зйомки цього серіалу та показ по телебаченню.

Женя , Лена , Наташа та Аня навчаються в Московському державному інституті культури й мистецтва . Усі вони обрали для себе спеціальність "Продюсерування й постановка шоу - програм".

У листопаді минулого року через конфлікт із продюсером із гурту пішла Лера. Новою солісткою "Ранеток" стала **Аня Байдавлетова**.

"Ранетки" взяли участь у російському кастингу "Євробачення – 2009."Поки що гурт утримується на другому місці, але кастинг ще не закінчився. Дівчата вже записали на Євробачення пісню англійською мовою – "Ангел" (російську версію цієї пісні ми чуємо на початку серіалу "Ранетки")

